Archive of SID.ir

Novel Explorations in Computational Science and Behavioral Management

Vol. 2, Issue 2, 2025, pp. 162-174
https://necsbm.shandiz.ac.ir
RESEARCH ARTICLE

Number of tables 06
Number of references 34
Number of figures 00

NECSBM

P-ISSN: 2981-1694 *E-ISSN: 2981-1015*
This is an open access article under the CC BY NC

The impact of corporate governance mechanisms on sustainability performance

Majid Sabet Kooshkinian*
Ph.D candidate, Gorgan branch, Islamic Azad University, Gorgan, Iran.

Article History

Received: 11 July, 2024
Revised: 18 November, 2024
Accepted: 19 November, 2024

Keywords

Corporate governance,
corporate sustainability,
institutional ownership,
audit quality,
independence of the board of directors,
independence of the audit committee,
expertise of the audit committee.

Abstract

Corporate governance is defined as a key element when companies' performance is growing, leading to increased investor confidence. On the other hand, corporate sustainability refers to an organization's ability to persistently continue its operations and their impacts on environmental, social, and human capital. Such companies enhance their performance and activities over time by managing economic, social, and environmental dimensions. Therefore, the present study investigates the relationship between corporate governance mechanisms and corporate sustainability performance. For this purpose, financial data from 63 companies listed on the Tehran Stock Exchange from 2015 to 2021 were used. In this research, multivariate regression was employed, and corporate sustainability performance data were collected using content analysis based on board reports. Within the framework of separate hypotheses, the effect of each corporate governance indicator on corporate sustainability performance was measured. The results indicate a relationship between institutional ownership and corporate sustainability performance. Additionally, the findings show a relationship between audit quality and corporate sustainability performance. Finally, the results demonstrate a relationship between the expertise of the audit committee and corporate performance.

Published by Shandiz Institute of Higher Education

How to cite this article:
Sabet Kooshkinian, M. (2025). The impact of corporate governance mechanisms on sustainability performance. Novel Explorations in Computational Science and Behavioral Management, 2(2), 162-174.

https://doi.org/10.22034/necsbm.2024.467362.1067

openaccess

Extended Abstract

Introduction

Corporate sustainability is a multidimensional concept encompassing economic, environmental, and social aspects. It has gained significant attention in recent years as firms strive to balance profitability with long-term sustainability. Corporate governance mechanisms, which include board structure, audit committees, and ownership composition, play a critical role in shaping corporate sustainability performance by ensuring transparency, accountability, and ethical decision-making.

This study investigates the relationship between corporate governance mechanisms and corporate sustainability performance. Specifically, it examines how institutional ownership, audit quality, board independence, audit committee independence, and audit committee expertise influence corporate sustainability performance among firms listed on the Tehran Stock Exchange. By analyzing corporate governance elements, this

* E-mail address: majidsabett@yahoo.com

Archive of SID.ir

Archive of SID.ir

research aims to contribute to the existing body of literature and provide practical insights for policymakers, regulators, and investors.

Methodology

The study adopts a quantitative approach, utilizing panel data from 63 firms listed on the Tehran Stock Exchange from 2015 to 2021. The dataset includes financial reports, corporate governance disclosures, and sustainability-related information. The primary method of analysis involves multiple regression modeling to examine the effects of governance variables on corporate sustainability performance.

The dependent variable, corporate sustainability performance, is measured using content analysis of sustainability disclosures. The independent variables include institutional ownership, audit quality, board independence, audit committee independence, and audit committee expertise. Control variables such as firm size, leverage, profitability, and Tobin's Q are included to account for potential confounding effects. To ensure robustness, the study employs diagnostic tests, including normality checks, multicollinearity assessments, and panel unit root tests. The Hausman test is used to determine the appropriate model specification (fixed effects vs. random effects).

Results and Discussion

The findings indicate a significant positive relationship between institutional ownership and corporate sustainability performance. This suggests that institutional investors exert pressure on firms to adopt sustainable practices, aligning corporate strategies with long-term environmental and social objectives.

Audit quality also exhibits a positive and significant effect on corporate sustainability performance. High-quality auditors enhance financial transparency and encourage firms to engage in responsible corporate behavior. However, board independence does not show a statistically significant impact on corporate sustainability performance. This may be due to the nominal role of independent directors in influencing strategic decisions related to sustainability. Similarly, audit committee independence does not demonstrate a significant relationship with corporate sustainability performance. This finding suggests that independent audit committees alone may not be sufficient to enhance sustainability disclosures and practices.

Conversely, audit committee expertise is positively associated with corporate sustainability performance. This highlights the importance of knowledgeable and experienced audit committee members in promoting sustainability initiatives. Among the control variables, firm size and profitability are positively correlated with corporate sustainability performance, while financial leverage has a negative impact. Larger firms and more profitable firms are more likely to engage in sustainability initiatives, whereas highly leveraged firms may prioritize financial stability over sustainability efforts.

Conclusion

The study provides empirical evidence on the role of corporate governance mechanisms in shaping corporate sustainability performance. The results suggest that institutional investors and audit committee expertise play crucial roles in driving sustainability initiatives. Meanwhile, the effectiveness of board independence and audit committee independence remains inconclusive. These findings have several implications for corporate governance policy and practice. Regulators should encourage institutional investors to actively engage in sustainability oversight. Additionally, firms should enhance the expertise of their audit committees to ensure effective sustainability governance.

Future research could explore additional governance variables, such as CEO characteristics, board diversity, and stakeholder engagement, to provide a more comprehensive understanding of the governance-sustainability nexus. Furthermore, expanding the study to different industries and geographical contexts could enhance the generalizability of the findings.

Archive of SID.ir

Archive of SID.ir

کاوش‌های نوین در علوم محاسباتی و مدیریت رفتاری
دوره ۲، شماره ۲، ۱۴۰۳، ۱۶۲-۱۷۴
مقاله پژوهشی
https://necsbm.shandiz.ac.ir
NECSBM

تأثیر مکانیزم‌های حاکمیت شرکتی بر عملکرد پایداری

مجید ثابت کوشکی‌نیان*
دانشجوی دکترای حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرگان، گرگان، ایران.

چکیده

حاکمیت شرکتی به عنوان یک عنصر کلیدی، زمانی که عملکرد شرکت‌ها در حال رشد بوده تعریف می‌شود و موجب افزایش اعتماد سرمایه‌گذاران می‌گردد. از طرف دیگر، پایداری شرکتی به بیان توانایی یک سازمان جهت تداوم قاطعانه فعالیت‌ها و اثرات آن بر سرمایه‌های محیطی، اجتماعی و انسانی می‌پردازد. این‌گونه شرکت‌ها در طول زمان از طریق مدیریت ابعاد اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی به رشد عملکرد و فعالیت‌های خود می‌پردازند. لذا پژوهش حاضر به بررسی رابطه بین مکانیزم‌های حاکمیت شرکتی و عملکرد پایداری شرکت می‌پردازد. بدین منظور از داده‌های مالی۶۳ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در طی سال‌های ۱۳۹۴-۱۴۰۰ استفاده شده است. در این پژوهش از روش رگرسیون چند متغیره و برای جمع‌آوری داده‌های عملکرد پایداری شرکتی از روش تحلیل محتوا با استفاده از گزارش‌های هیأت‌مدیره استفاده شده است. در قالب فرضیه‌های جداگانه، اثر هر کدام از شاخص‌های مختلف حاکمیت شرکتی بر عملکرد پایداری شرکت سنجیده می‌شود. نتایج نشان‌دهنده رابطه بین مالکیت نهادی و عملکرد پایداری شرکتی است. همچنین نتایج بیانگر رابطه کیفیت حسابرسی شرکت با عملکرد پایداری شرکت است. در نهایت نتایج بیانگر رابطه تخصص کمیته حسابرسی و عملکرد شرکت است.

سابقه مقاله:
تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۴/۲۱
تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۸/۲۸
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۸/۲۹

کلیدواژه‌ها:
حاکمیت شرکتی
پایداری شرکتی
مالکیت نهادی
کیفیت حسابرسی
استقلال هیأت مدیره
استقلال کمیته حسابرسی
تخصص کمیته حسابرسی

Published by Shandiz Institute of Higher Education

استناد به مقاله:
ثابت کوشکی نیان، مجید (۱۴۰۳). تأثیر مکانیزم‌های حاکمیت شرکتی بر عملکرد پایداری. کاوش‌های نوین در علوم محاسباتی و مدیریت رفتاری، ۲(۲)، ۱۶۲-۱۷۴.

https://necsbm.shandiz.ac.ir

https://doi.org/10.22034/necsbm.2024.467362.1067

openaccess

۱. مقدمه

پایداری شرکتی[1] شامل سه بُعد است، یعنی پایداری اجتماعی که به مردم و جامعه مربوط می‌شود، پایداری محیطی که بر زمین و منابع طبیعی تمرکز دارد و پایداری اقتصادی که بر جنبه‌های مالی شرکت‌ها متمرکز است (شهزاد و دیگران[2]، ۲۰۱۹). پایداری شرکتی رویکردی با هدف ایجاد ارزش بلندمدت برای ذی‌نفعان سازمان به‌وسیله استراتژی تجاری دوستدار محیط‌زیست است. در این رویکرد کوشش می‌شود بر ابعاد اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، محیطی و اخلاقی تمرکز شود. همچنین اهداف بلندمدت نیز نباید فدای دستیابی به هدف‌های کوتاه‌مدت شود. به‌طورکلی پایداری شرکتی رویکردی اقتصادی و عمل‌گرا با پتانسیل در راستای خلق فرصت‌ها و مخاطره‌ها برای تجارت و دادوستد است. موضوع پایداری شرکتی مفهومی وسیع، پیچیده و در حال تکامل است که نگرش‌ها و ایده‌های متنوعی را دربر می‌گیرد. این مفهوم در آغاز با دیدگاه مالی شرکت‌ها ارتباط داشت. همچنین هدف اصلی آن به حداکثر رساندن ارزش برای سهامداران بود تا شرکت‌ها از طریق پایدار بودن در بلندمدت منتفع شوند. به دنبال افزایش تقاضا برای پاسخگویی در رابطه با فعالیت شرکت و اثرات آن بر جامعه، قوانین و مقرراتی برای نحوه گزارشگری شرکت‌ها تدوین می‌شود. حرکت به‌سوی پایداری در کسب و کارها دیگر یک شعار

[1] Corporate sustainability
[2] Shahzad et al.

* E-mail address: majidsabett@yahoo.com

Archive of SID.ir

Archive of SID.ir

زیبا و مردم‌پسند نیست. الزامات قانونی وجود دارد که شرکت‌ها را ملزم می‌سازد تا از این اصول در تصمیم‌گیری سازمانی استفاده نمایند. در عصر حاضر، سازمان‌های پویا ترجیح می‌دهند چندین استراتژی را به‌طور هم‌زمان دنبال کنند و استراتژی اصلی خود را با استراتژی‌های بعدی حمایت کنند (یوسر و دیگران[1]، ۲۰۱۷) تا بتوانند به هدف توسعه پایدار به شیوه‌ای کارآمد و مؤثر دست یابند (عباس و ساگسان[2]، ۲۰۱۹).

از طرفی حاکمیت شرکتی، شامل مجموعه‌ای از روابط بین مدیریت شرکت، هیأت‌مدیره، سهامداران و ذی‌نفعان دیگر است. علاوه بر آن، ساختاری ارائه می‌کند که از طریق آن، اهداف شرکت، ابزار دستیابی به آن، اهداف و نظارت بر عملکرد شرکت تعیین می‌شود. از نظر فدراسیون بین‌المللی حسابداران، حاکمیت شرکتی عبارت است از تعدادی مسئولیت‌ها و شیوه‌های به کار برده شده توسط هیأت مدیره و مدیران موظف با هدف مشخص کردن مسیر استراتژیک که تضمین‌کننده دست‌یابی به هدف‌ها، کنترل ریسک‌ها و مصرف مسئولانه منابع است. سازمان توسعه و همکاری اقتصادی[3] طبق تعریف این سازمان، حاکمیت شرکتی مجموعه‌ای از روابط بین مدیریت، هیأت مدیره، سهامداران و سایر ذی‌نفعان شرکت است. حاکمیت شرکتی همچنین ساختاری را فراهم می‌آورد که از طریق آن اهداف شرکت، تدوین و ابزارهای دست‌یابی به این اهداف و همچنین نحوه نظارت بر عملکرد مدیران مشخص می‌گردد. شکست و ناکامی شرکت‌های بزرگی نظیر انرون و ورلدکام و ... به دلیل ساختار ضعیف حاکمیت شرکتی آن‌ها باعث شد کـه اکنون بر مدیریت شرکت‌ها تمرکز ویژه‌ای شود (قائمی و دیگران، ۱۳۹۹).

حاکمیت شرکتی شامل فرآیندها، آداب و رسوم، سیاست‌ها و قوانینی است که سازمان‌ها را کنترل می‌کنند و علاوه بر این، دستورالعملی را برای نحوه عملکرد و مدیریت عملیات خود تجویز می‌کند. علاوه بر این، به عنوان راهی برای دستیابی به اهداف سازمان‌ها و حفظ رابطه سالم با همه ذی‌نفعان عمل می‌کند (تورانلو، شهماباد[4]، ۲۰۲۰). به‌طور خلاصه، حاکمیت شرکتی شامل به کارگیری بهترین شیوه‌های مدیریتی است که در تمام سطوح مدیریت در سازمان، با رعایت قوانین و سیاست‌های مرتبط با استانداردهای اخلاقی برای مدیریت مؤثر سازمان انجام می‌شود. سازمان‌های دارای ضوابط ضعیف حاکمیتی، در نهایت با شکست روبه‌رو خواهند شد و سازمان‌هایی که از ضوابط حاکمیتی خوب برخوردارند، موفق خواهند بود. هیأت مدیره قوی، کلید حاکمیت شرکتی اثربخش است. حاکمیت شرکتی اثربخش، نقشی مهم در مقابله موثر با بحران‌ها ایفا می‌کند. طبق گفته گامپرس و دیگران[5](۲۰۲۴) شرکت‌هایی که ضعیف‌ترین حاکمیت شرکتی را دارند همواره نسبت به شرکت‌های برتر در زمینه حاکمیت شرکتی، عملکرد پایین‌تری دارند.

گزارش پایداری شرکت در راستای دستیابی به آن از اهمیت زیادی برخوردار است. حاکمیت شرکتی به عنوان یک عنصر کلیدی، زمانی که عملکرد شرکت‌ها در حال رشد بوده تعریف می‌شود و موجب افزایش اعتماد سرمایه‌گذاران و علاوه بر این، قادر به ایجاد اهدافی برای حمایت از ساختارها، کنترل و دستیابی به اهداف شرکت می‌شود. حاکمیت شرکتی، نوآورهای مناسب را برای اعضای اداری و مدیریتی فراهم می‌آورد. مطابق با اصول سازمان توسعه اقتصادی، فرض می‌شود که به‌طور مؤثری عملکرد سیستم حاکمیت شرکتی در داخل شرکت و در کل اقتصاد به ایجاد اطمینان و اعتماد لازم برای اقتصاد بازار کمک می‌کند. واژه پایداری به عنوان استراتژی شرکت، اهداف بلندمدت شرکت با کارایی، عملکرد و رقابت‌پذیری، از طریق ترکیب جنبه‌های اقتصادی، زیست‌محیطی و جنبه‌های اجتماعی در حاکمیت شرکت تعریف می‌شود. مدت‌ها است که نظریه مشروعیت در هنگام بررسی کیفیت پایداری شرکتی نقش تشریحی قدرتمندی را ایفا می‌کند (ماس و دیگران[6]، ۲۰۱۶). مولداوسکا و ولو[7](۲۰۱۶) مروری بر چارچوب نظری و مقررات کشورهای مختلف در مورد پایداری شرکتی داشت و این‌گونه نتیجه‌گیری نمود که نظریه مشروعیت یکی از مهم‌ترین دیدگاه‌های اعمال شده در زمینهی تحقیقات حسابداری است. از نظر دیگان[8](۲۰۰۹) مشروعیت به عنوان درک و فرض تعمیم‌یافته‌ای تعریف می‌شود که فعالیت‌های نهاد در برخی سیستم‌ها با ساختار اجتماعی از هنجارها، ارزش‌ها، باورها و تعاریف، مطلوب، مناسب و شایسته است. وی فرض می‌کند که شرکت‌ها به طور پیوسته در پی حصول اطمینان از این مطلب هستند که فعالیت‌های آنان از جانب خارجی، قانونی شناخته می‌شود، در حالی که تکوین اجتماعی تنها توسط انجام اعمال اجتماعی گوناگون شناخته شده و توسط افشاء گزارش داده

[1] Yusr et al.
[2] Abbas & Sağsan
[3] OECD
[4] Tooranloo & Shahmabad

[5] Gompers et al.
[6] Maas et al.
[7] Moldavska & Welo
[8] Deegan

Archive of SID.ir

Archive of SID.ir

می‌شوند (کلاین و هاف[1]، ۲۰۱۷). نظریه مشروعیت فرض می‌کند که اطلاعات اقتصادی، محیطی و اجتماعی پیوند نزدیکی با یکدیگر داشته و در پاسخ به اطلاعات و عوامل پایداری شرکتی و فعالیت‌های آن مشروعیت می‌بخشند (مولداوسکا و ولو، ۲۰۱۶). نظر به اهمیت موضوع در این مقاله به تشریح و مفهوم‌سازی پایداری شرکتی و رابطه آن با حاکمیت شرکتی می‌پردازیم.

۲. مبانی نظری و پیشینه پژوهش

برای توضیح رابطه مکانیزم حاکمیت شرکتی بر عملکرد پایداری شرکت، این مطالعه از سه نظریه نمایندگی، سطوح بالاتر و پایداری، استفاده می‌کند (جنسن و مکلینگ[2]، ۱۹۷۶). هامبریک و میسون[3] (۱۹۸۴). نظریه نمایندگی برای توضیح نقش برد به عنوان بخش حیاتی ساختار و مکانیزم حاکمیت شرکت استفاده می‌شود. این نظریه بیان می‌کند که سهامداران به عنوان مدیر و نماینده مدیریت منافع متفاوتی دارند. مکانیزم حاکمیت شرکتی نقش حیاتی در غلبه بر تعارض بین مدیر و نماینده دارد. با توجه به پایداری شرکتی، نظریه نمایندگی تأکید می‌کند که مکانیزم هیأت‌مدیره که پایداری اجتماعی را اجرا می‌کند، مزایایی را برای شرکت فراهم خواهد کرد (چامز و گارسیا بلاندون[4]، ۲۰۱۹). بنابراین، بر اساس نظریه نمایندگی، مکانیزم حاکمیت شرکتی عملکرد پایداری شرکتی را بهبود خواهد بخشید. نظریه سطوح بالاتر در این مطالعه به کار گرفته شده‌است تا توضیح دهد که عملکرد پایداری شرکتی توسط تصمیمات رهبران ارشد تعیین می‌شود. نظریه رده‌های بالا بر ویژگی‌های رهبران ارشد که توسط چندین بُعد مانند زمینه آموزشی و تجربه قبلی ارزیابی می‌شوند، تمرکز می‌کند (هامبریک و میسون، ۱۹۸۴). تعلیم و تربیت نه تنها از چیزهایی ناشی می‌شود که آموخته‌اند، بلکه از توانایی عقلانی هر فرد نیز ناشی می‌شود. سطح تحصیلات بالاتر توانایی تیم برای یافتن راه‌حل برای مشکلات پیچیده را افزایش خواهد داد، بنابراین سابقه تحصیلی رهبران بر عملکرد شرکت تأثیر خواهد گذاشت. نظریه پایداری برای توضیح این موضوع استفاده می‌شود که رهبران باید مسائل اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی را متعادل کنند تا به یک فراهم کننده خدمات ابری بهتر دست یابند. نظریه پایداری بیان می‌کند که جامعه تلاش می‌کند تا واکنش‌های اجتماعی به مشکلات زیست‌محیطی و اقتصادی را اولویت‌بندی کند. انتظار می‌رود که این واکنش اجتماعی نیازهای نسل‌های حال و آینده را برآورده سازد (پاپادیمیتری و همکاران[5]، ۲۰۲۰).

کرچووسکا[6] (۲۰۱۳) بیان کرد که حاکمیت شرکتی خوب بر عملکرد پایداری از جمله رفاه اجتماعی، اقتصادی و زیست‌محیطی تأثیر می‌گذارد. تأثیر مکانیزم حاکمیت شرکتی بر پایداری نیز باعث افزایش ارزش شرکت و مسئولیت اجتماعی شرکت خواهد شد. جیمی‌والدز و جکوبوهرماندز[7] (۲۰۱۶)؛ کلتنر و همکارن[8] (۲۰۱۴)؛ شارما و خانا[9] (۲۰۱۴) بیان کردند که مسئولیت اجتماعی شرکتی یک ابزار مهم برای ایجاد عملکرد پایداری است (سینکالوا، پروکوپ[10]، ۲۰۱۹). مسئولیت اجتماعی شرکت را به عنوان یک مفهوم اختیاری از رفتار با مسئولیت اجتماعی فراتر از تعهدات قانونی شرکت تعریف می‌کنند که بخش اجتماعی، زیست‌محیطی و اقتصادی را ادغام می‌کند و بنابراین اهداف همه طرفین ذی‌نفع را برآورده می‌سازد. با توجه به این تعریف، عملکرد اجتماعی شرکت، عملکرد یک شرکت است که ابعاد اجتماعی، زیست‌محیطی و اقتصادی را ادغام می‌کند. در نتیجه، این سه نظریه برای توضیح رابطه بین حاکمیت شرکتی خوب و فراهم‌کننده خدمات ابری مناسب هستند که تمرکز این مطالعه می‌شود. یک شکاف تحقیقاتی در رابطه با تأثیر حاکمیت شرکتی خوب بر عملکرد پایداری شرکتی وجود دارد، زیرا نتایج مطالعات قبلی هنوز متناقض هستند. این شکاف تحقیقاتی نیاز به این مطالعه را توجیه می‌کند. از نظر اندازه هیأت‌مدیره، بیسایس و همکاران[11] (۲۰۱۸)، نتایج نشان داد که اندازه هیأت‌مدیره بر عملکرد اجتماعی و زیست‌محیطی تأثیر مثبت دارد. حسین و همکاران[12] (۲۰۱۸) نشان داند که اندازه هیأت‌مدیره تأثیر معنی‌داری بر عملکرد زیست‌محیطی، اجتماعی و اقتصادی ندارد. از نظر تحصیلات، آرارات و همکاران[13] (۲۰۱۵) و یانگ و همکاران[14] (۲۰۱۹) ثابت کردند که آموزش بر شرکت تأثیر مثبت دارد. لیندورف و همکاران[15] (۲۰۱۳) متوجه شدند که هیچ رابطه‌ای بین تحصیلات مدیریت اجرایی شرکت، کسب وکار آن‌ها یا سایر صلاحیت‌های آن‌ها بر روی عملکرد مالی شرکت وجود ندارد. آگاروال و همکاران[16] (۲۰۱۹)، در پژوهش خود به این

[1] Kleine & Hauff
[2] Jensen & Meckling
[3] Hambrick & Mason
[4] Chams & García-Blandon
[5] Papadimitri et al.
[6] Krechovska
[7] Jaimes-Valdez & Jacobo-Hernandez
[8] Klettner et al.
[9] Sharma & Khanna
[10] Činčalová & Prokop
[11] Biswas et al.
[12] Hussain et al.
[13] Ararat et al.
[14] Yang et al.
[15] Lindorf et al.
[16] Aggarwal et al.

Archive of SID.ir

Archive of SID.ir

نتیجه دست یافتند که متغیرهای جمعیت شناختی هیأت‌مدیره (جنسیت، سن، تحصیلات و سابقه خدمت) بر عملکرد شرکت تأثیر منفی دارد. این مطالعه بر چهار متغیر ساختار مکانیزم حاکمیت شرکتی، یعنی اندازه هیأت مدیره، آموزش هیأت مدیره، اندازه تیم مدیریت عالی، آموزش مدیران عامل، و سه عنصر عملکرد پایداری شرکتی یعنی عملکرد پایداری اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی تمرکز دارد. اجرای مسئولیت اجتماعی و زیست‌محیطی در اندونزی توسط قانون شرکت‌های با مسئولیت محدود از سال ۲۰۰۷ تنظیم می‌شود. این قانون همچنین شیوه‌های حاکمیت شرکتی از جمله تعهدات هیأت مدیره و تیم مدیریت عالی را تنظیم می‌کند.

پیشینه پژوهش متنوعی در ارتباط با رابطه نظام راهبردی شرکتی و پایداری شرکتی وجود دارد. تجهجادی و همکاران[1] (۲۰۲۱)، به بررسی تأثیر حاکمیت شرکتی بر عملکرد پایداری شرکتی پرداختند. نتایج نشان داد پیشینه تحصیلی هیأت مدیره تأثیر منفی بر عملکرد پایداری اقتصادی و زیست‌محیطی دارد و تأثیری بر عملکرد پایداری اجتماعی ندارد و تحصیلات مدیرعامل بر عملکرد پایداری اقتصادی تأثیر منفی دارد و تأثیری بر عملکرد پایداری محیطی و اجتماعی ندارد.

گارسیا و دیگران[2] (۲۰۱۹)، در تحقیق خود به بررسی پایداری سازمانی، بازار سرمایه و عملکرد ESG پرداختند. بر اساس نتایج سرمایه‌گذاری بازار به‌عنوان عامل پیش‌بینی‌کننده اصلی عملکرد حاکمیتی، زیستی و اجتماعی قلمداد می‌شود. به طور کلی شرکت‌های بزرگ‌تر دارای سطح بالاتری از عملکرد هستند. همچنین نتایج نشان داد که شرکت‌های صنایع حساس عملکرد محیطی برتری ارائه می‌دهند. پی آرپیچ و همکاران[3] (۲۰۱۹)، در تحقیق خود به بررسی (مشارکت ذی‌نفعان و مدیریت محیطی پایدار پرداختند. نتایج نشان داد مشارکت ذینفعان می‌تواند برای یکپارچه‌سازی ارزش‌ها و دیدگاه‌های) جوامع آسیب‌دیده استفاده شود. همچنین این اطلاعات می‌تواند برای آگاهی از مقررات زیستی و توسعه پایدار مفید باشد. بنی‌خالد و همکاران[4] (۲۰۱۷)، در پژوهشی با عنوان تأثیر ویژگی‌های شرکت‌ها بر افشای اطلاعات اجتماعی و محیط‌زیست، بر اساس روش ارنست، نمونه‌ای از شرکت‌های لبنانی مورد بررسی قرار دادند. نتایج حاصل از مدل آن‌ها نشان می‌دهد که طی دوره ۲۰۱۰- ۲۰۱۲ اندازه شرکت، نوع شرکت حسابرسی و عملکرد مالی در بورس اوراق بهادار به طور قابل توجهی با مقدار افشای اطلاعات اجتماعی و محیط‌زیست ارتباط دارد. همچنین سودآوری شرکت، نوع صنعت و مالکیت بر روی عملکرد زیست‌محیطی و اجتماعی تأثیری ندارد. گومز و همکاران[5] (۲۰۱۶)، در پژوهشی با عنوان ارتباط بین عملکرد پایداری و بازده سهام شرکت‌ها، ۳۵۰ شرکت اسپانیایی را طی دوره ۲۰۰۶-۲۰۱۲ مورد بررسی قرار دادند. نتایج نشان می‌دهد بین عملکرد پایداری شرکت و بازده سهام رابطه منفی وجود دارد. علاوه بر این مشخص شد سرمایه‌گذاری در شرکت‌ها با عملکرد پایدار نه تنها باعث افزایش بازده در مراحل پیمایش می‌شود بلکه مانع ضرر دیدن سهامداران در مراحل بعد خواهد شد. پورخانی ذاکله‌بری و همکاران (۱۳۹۹)، به ارائه الگو برای افشاء پایداری شرکتی و عوامل مرتبط ارزیابی با تئوری مشروعیت بر گزارشگری آن پرداختند. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد از مجموع ۱۶۱ مؤلفه مورد بررسی، ۸۰ مؤلفه برای الگوی پایداری شرکتی بسیار ضروری است. همچنین حساسیت شرکت در صنعت بر شاخص کل پایداری شرکتی، افشاء از جنبه اقتصادی، محیطی و اجتماعی تأثیر مستقیم دارد اما بر افشاء پایداری از جنبه عمومی تأثیر ندارد. مکان شرکت بر افشاء پایداری شرکتی از جنبه اجتماعی تأثیر مستقیم دارد اما بر شاخص کل پایداری شرکتی، افشاء از جنبه عمومی، اقتصادی و محیطی تأثیر ندارد. نهایتاً عمر شرکت بر شاخص کل و تمامی جنبه‌های پایداری شرکتی تأثیر مستقیم دارد.

عبداله زاده و امین (۱۳۹۹) در تحقیقی به بررسی نقش نگرش، هنجار ذهنی، کنترل رفتاری ادراک‌شده، تعهد اخلاقی و ادراک رئیس در تمایل به حسابداری و گزارشگری پایداری شرکتی پرداختند. نتایج تحقیق آن‌ها در قالب معادلات ساختاری نشان داد که نگرش، هنجار ذهنی، کنترل رفتاری ادراک‌شده، تعهد اخلاقی تأثیر مستقیمی بر تمایل به اجرای حسابداری و گزارشگری پایداری دارد. در حالی که تأثیر معنادار ادراک رئیس مدیران و حسابداران شرکت‌ها بر تمایل به حسابداری و گزارشگری پایداری مشاهده نشده است. ملکیان و همکاران (۱۳۹۸) به بررسی اثر ویژگی‌های هیأت‌مدیره بر میزان گزارشگری زیست‌محیطی، اجتماعی و راهبری شرکتی پرداختند. نتایج پژوهش نشان داد، نسبت اعضای غیرموظف هیأت‌مدیره، نسبت مالکیت هیأت‌مدیره، نسبت زنان هیأت‌مدیره و نسبت ثبات اعضای هیأت‌مدیره دارای

[1] Tjahjadi et al.
[2] Garcia et al.
[3] Prpich et al.
[4] Sharma & Khanna
[5] Gómez et al.

Archive of SID.ir

Archive of SID.ir

اثر مثبت و معنادار، دوگانگی وظیفه مدیرعامل و نسبت تحصیلات هیأت‌مدیره دارای اثر منفی و معنادار و اندازه هیأت‌مدیره و تعداد جلسات هیأت‌مدیره بدون اثر بر میزان گزارشگری زیست‌محیطی، اجتماعی و راهبری شرکتی هستند. یبلویی‌خمسلویی و همکاران (۱۳۹۷)، به بررسی تأثیر میزان شاخص‌های پایداری افشا شده بر کیفیت سود پرداختند. یافته‌ها نشان داد، شاخص‌های پایداری افشا شده به صورت جامع تأثیر مثبت و معناداری بر کیفیت سود دارند، اما شاخص‌های مرتبط با ابعاد اجتماعی و اقتصادی، دارای تأثیر منفی و معنادار و شاخص‌های مرتبط با بُعد زیست‌محیطی دارای تأثیر مثبت و معناداری بر کیفیت سود هستند. ستایش و مهتری (۱۳۹۷)، در مقاله‌ای به بررسی الگویی برای کلیات مبانی نظری گزارشگری یکپارچه در ایران پرداختند. نتایج حاصل از تحلیل عاملی نشان داد که هدف اصلی گزارش‌های یکپارچه، ارائه اطلاعات مفید برای تصمیم‌گیری ذی‌نفعان است. در این پژوهش تحلیل‌گران مالی و مرجع پذیرش اوراق بهادار در کنار سرمایه‌گذاران و سهامداران از ذی‌نفعانی هستند که برای آن‌ها اهم ویژگی‌های کیفی اطلاعات حائز اهمیت است. ایمانی و همکاران (۱۳۹۶)، در پژوهشی با عنوان آزمون تأثیر پایداری سود و سودآوری بر سطح افشای مسئولیت اجتماعی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران ۱۰۰ شرکت نمونه که از طریق روش حذف سیستماتیک انتخاب شده، را طی سال‌های ۹۳-۸۹ مورد مطالعه قرار دادند. برای اندازه‌گیری پایداری سود و سودآوری و همچنین برای اندازه‌گیری افشاء مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها از معیارهای که در موسسه آمریکایی (کا. ال. دی) هر ساله سازمان‌ها بر اساس معیارهای اجتماعی و زیست‌محیطی رتبه‌بندی می‌کند، انجام شده است. نتایج آزمون فرضیه‌ها این پژوهش حاکی از ارتباط معنادار و مثبت بین پایداری سود و سودآوری با افشاء مسئولیت اجتماعی است. با توجه به پیشینه پژوهش فرضیه اول پژوهش به صورت زیر تدوین می‌شود.

فرضیه فرعی اول: بین مالکیت نهادی و عملکرد پایداری شرکت رابطه معنی‌داری وجود دارد.

فرضیه فرعی دوم: بین کیفیت حسابرسی و عملکرد پایداری شرکت رابطه معنی‌داری وجود دارد.

فرضیه فرعی سوم: بین استقلال هیأت مدیره و عملکرد پایداری شرکت رابطه معنی‌داری وجود دارد.

فرضیه فرعی چهارم: بین استقلال کمیته حسابرسی و عملکرد پایداری شرکت رابطه معنی‌داری وجود دارد.

فرضیه فرعی پنجم: بین تخصص کمیته حسابرسی و عملکرد پایداری شرکت رابطه معنی‌داری وجود دارد.

۳. روش‌شناسی

جامعه آماری این پژوهش تمام شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران که اطلاعات موردنظر را در سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۴۰۰ داشته باشند را پوشش می‌دهد. در پژوهش حاضر، شرکت‌هایی مدنظر قرار می‌گیرند که از شرایط زیر برخوردار باشند:

- سال مالی شرکت‌های نمونه باهم برابر و منتهی به پایان اسفندماه هر سال باشند.
- در طول دوره مورد بررسی شرکت‌های نمونه تغییر سال مالی نداده باشند.
- جزء شرکت‌های حذف شده از بورس اوراق بهادار نباشند.
- قبل از سال ۱۳۹۴ در بورس پذیرفته شده باشند.
- اطلاعات موردنظر شرکت‌ها در دسترس باشد.
- هر کدام از صنایع موردنظر حداقل پنج شرکت را دارا باشند.

برای آزمون فرضیه‌های پژوهش از مدل (۱) استفاده می‌شود:

$$Sum_{it} = \beta_0 + \beta_1 \text{INS.OWN}_{it} + \beta_2 \text{AUD.Q}_{it} + \beta_3 \text{BOARD.IND}_{it} + \beta_4 \text{AUD.IND}_{it} + \beta_5 \text{AUD.EDU}_{it} + \beta_6 \text{ROA}_{it} + \beta_7 \text{QTOBIN}_{it} + \beta_8 \text{SIZE}_{it} + \beta_9 \text{LEV}_{it} + \beta_{10} \text{TANG}_{it} + \beta_{11} \text{CFO}_{it} + \beta_{12} \text{DIV}_{it} + \varepsilon_{it} \quad (1)$$

جدول ۱- متغیر وابسته پژوهش و نحوه سنجش آن

شاخصه‌های اقتصادی	
۱	پوشش اهداف و الزامات تعریف شده در برنامه‌ریزی‌های شرکت
۲	ارزش افزوده هر کارگر / کارکنان
۳	صورت ارزش افزوده
۴	بازده دارائی‌ها
۵	سهم بازار شرکت در کل صنعت و در منطقه بومی/ محلی
۶	رشد یا تغییرات سهم بازار و پیش‌بینی آن در آینده
۷	تمرکز جغرافیائی فروش / مشتریان برحسب منطقه و...
۸	روند و تغییرات مقداری / ریالی فروش برحسب محصولات/ منطقه / مشتریان و .....
۹	روند و تغییرات تکنولوژی و مقرراتی اثرگذار بر بازار و محصولات در منطقه یا محیط بومی
۱۰	تغییرات بازار و رقبا در صنعت و منطقه (مزیت‌ها و فشار رقابتی) و چشم‌انداز آن
۱۱	شناسایی و تشریح اثرات اقتصادی غیرمستقیم با اهمیت از جمله صرفه‌جوئی ارزی و ...
۱۲	شاخص‌های بهره‌وری تولید و نیروی کار شرکت
۱۳	هزینه‌ها و سرمایه‌گذاری اجتماعی به تفکیک نوع و حوزه آن
۱۴	مالیات ارزش افزوده پرداخت‌شده محصولات و خدمات
۱۵	مالیات‌های تکلیفی و سایر عوارض پرداخت‌شده
شاخصه‌های اجتماعی	
۱	کل کارکنان بر حسب نوع استخدام، گروه سنی، منطقه جغرافیائی ، جنسیت و ....
۲	فرایندها و سیاست‌های ارتباط با کارکنان شرکت و نظرسنجی از کارکنان و

Archive of SID.ir

Archive of SID.ir

	بررسی نتایج آن در محیط شرکت
۳	تشریح فعالیت‌ها و ساعات آموزش و تعداد و درصد کارکنان/کارگران آموزش‌دیده بر حسب طبقات و گروه‌ها.
۴	توصیف / تشریح معیارها و فعالیت‌های بهداشتی و ایمنی و سالمت شغلی کارکنان و رعایت قوانین بهداشت و استانداردهای ایمنی و سلامت کار
۵	دریافت گواهینامه یا جوایز مربوط به امنیت شغلی، ایمنی ، بهداشت و سلامت کارکنان
۶	راه‌اندازی و یا مشارکت در ایجاد مرکز آموزش نیروی کار یا واحد مستقل آموزش در شرکت
۷	فعالیت‌های رفاهی کارکنان (طرح خانه کارگری، صندوق رفاه کارکنان و بیمه عمر و ....)
۸	افشای سیاست‌ها و رویه‌های جذب و استخدام، حقوق و دستمزد، پاداش کارگران و ....
۹	سیستم گزارش تخلفات، انتقادات و پیشنهادات
۱۰	جوایز یا گواهینامه‌های کیفیت / رعایت حقوق مصرف‌کنندگان و .....
۱۱	افشای مشخصات محصول مطابق با استانداردهای ایمنی و وجود دستورالعمل‌های استفاده از محصولات و خدمات شرکت
۱۲	سیستم‌های مدیریت رضایت مشتریان و اقدامات مربوط به رضایت‌مندی مشتری
۱۳	توصیف رویه‌های مرتبط با تأمین‌کنندگان، تعداد آن‌ها بر حسب منطقه و ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین شرکت
۱۴	افشای اطلاعات در خصوص توسعه محصولات شرکت و پروژه‌های تحقیقاتی برای بهبود محصولات شرکت شامل نوآوری، مخارج R&D و...
۱۵	بینش، نگرش، استراتژی و مسئولیت‌های هیأت مدیره و مدیران ارشد نسبت به C
۱۶	جوایز / گواهینامه‌های دریافتی مربوط به فعالیت‌های اجتماعی، فرهنگی، زیست‌محیطی، آموزشی، ورزشی
۱۷	عضویت در انجمن‌ها، نهادها و جوامع ملی/ منطقه‌ای / بین‌المللی فعال در حوزه CSP
۱۸	صندوق برنامه‌های کمک‌هزینه تحصیلی (بورس) و هدایای مربوط به آن
۱۹	حمایت از توسعه صنایع کوچک و کارآفرین به‌ویژه افراد بومی / محلی
۲۰	ایجاد زیرساخت برای عموم مردم در جامعه و منطقه بومی/ محلی از جمله احداث پل ، جاده و. ....
۲۱	منابع مصرفی / کمک‌های مالی به صورت نقدی، محصولات، خدمات برای حمایت از فعالیت‌های اجتماعی، آموزشی، پرورشی و هنری
۲۲	کمک‌های مالی برای قربانیان بلایای طبیعی شامل سیل، زلزله و ...
۲۳	استخدام/ جذب کارآموز پاره‌وقت دانشجو / دانش‌آموز و ارتباط با دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی
۲۴	حامی یا اسپانسر برای پروژه‌های مربوط به‌سلامت و بهداشت جامعه و کمک و حمایت از تحقیقات پزشکی
۲۵	حامی یا اسپانسر همایش‌های آموزشی، سمینارها و نمایشگاه‌های هنری
۲۶	کد/ نظام‌نامه/ منشور اخلاقی/ اجتماعی شرکت
۲۷	قوانین، آیین‌نامه‌ها و اصول داوطلبانه مرتبط با ارتباطات، روابط صنعتی، بازاریابی، تبلیغات و
	شاخصه‌های محیطی
۱	میزان و ارزش مواد اولیه مصرفی به تفکیک مستقیم و غیرمستقیم
۲	انرژی مصرفی مستقیم و غیرمستقیم به تفکیک منبع و میزان آن
۳	آب مصرفی، بازیافت شده، تصفیه‌شده برحسب منبع و نحوه مصرف آن
۴	اقدامات و ابتکارات برای ارائه محصولات و خدماتی مبتنی بر مواد قابل بازیافت و کاهش مصرف انرژی
۵	میزان انرژی ذخیره‌شده یا صرفه‌جوئی شده به دلیل بهبود فرآیندها و عملیات

	شرکت
۶	استراتژی‌ها، اقدامات جاری و برنامه‌های آتی برای مدیریت نمودن تأثیرات بر تنوع زیستی و منابع طبیعی
۷	کاهش آثار مخرب بر تنوع زیستی و گونه‌های مختلف آن و منابع طبیعی از جمله جنگل، خاک
۸	پیشگیری یا رفع آسیب‌های زیست‌محیطی با توجه به پردازش منابع طبیعی، مانند احیای زمین، خاک و جنگل
۹	اقدامات انجام شده برای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای، روش‌ها و معیارهای حذف گازها و نتایج حاصله
۱۰	کل ضایعات به تفکیک نوع و نحوه مصرف آن
۱۱	رویه‌های چگونگی کاهش ضایعات پر خطر و فاقد خطر و دفع مناسب ضایعات با رعایت مسائل زیست‌محیطی
۱۲	تأثیرات زیست‌محیطی حمل‌ونقل محصولات، مواد اولیه و کالاها و جابجایی کارکنان شرکت
۱۳	تشریح فعالیت‌ها برای رعایت مسائل زیست‌محیطی از بعد مشتریان/ مصرف‌کنندگان و زنجیره تأمین شرکت
۱۴	آگاهی و مشاوره به مشتریان شرکت برای مصرف با ملاحظات زیست‌محیطی و کاهش آثار زیان‌بار زیست‌محیطی آن
۱۵	طراحی امکانات و تجهیزات سازگار با محیط‌زیست و محصولات دوستدار محیط‌زیست
۱۶	کد/ نظام‌نامه / منشور زیست‌محیطی شرکت
۱۷	دعاوی حقوقی ناشی از مسائل زیست‌محیطی

۴. یافته‌ها و تحلیل

در تجزیه‌وتحلیل اطلاعات ابتدا از آمار توصیفی استفاده شد و داده‌ها به صورت کیفی و با در نظر گرفتن پارامترهایی مانند میانگین، انحراف معیار، بیشینه و کمینه مورد بررسی قرار گرفت. آمار توصیفی متغیرها به صورت جدول ۲ است.

جدول ۲- آمار توصیفی متغیرها

تعریف عملیاتی	نماد متغیر	تعداد مشاهده	میانگین	میانه	حداکثر	حداقل	انحراف استاندارد
عملکرد پایداری شرکت	SUM	۵۰۴	۳۲/۶۸۲۵۴	۳۴/۰۰۰۰۰	۵۲/۰۰۰۰	۸/۰۰۰۰۰	۱۱/۴۰۲۵۶
مالکیت نهادی	INS/OWN	۵۰۴	۰/۵۷۸۵۰۶	۰/۵۴۱۳۸۴	۰/۹۸۵۲۰۳	۰/۲۰۱۴۱۲	۰/۱۶۹۶۰۵
کیفیت حسابرسی	AUD/Q	۵۰۴	۰/۲۶۷۸۵۷	۰/۰۰۰۰۰	۱/۰۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰۰	۰/۴۴۳۲۸۳

Archive of SID.ir

Archive of SID.ir

استقلال هیأت مدیره	BOARD/IND	۵۰۴	۰/۶۶۴۰۲۱	۰/۶۰۰۰۰۰	۱/۰۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰۰	۰/۲۰۴۵۳۷
استقلال کمیته حسابرسی	AUD/IND	۵۰۴	۰/۲۲۵۱۹۸	۰/۰۰۰۰۰	۱/۰۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰۰	۰/۳۳۶۷۵۰
تخصص کمیته حسابرسی	AUD/EDU	۵۰۴	۰/۰۳۶۲۴۳	۰/۰۰۰۰۰۰	۰/۶۶۶۶۶۷	۰/۰۰۰۰۰	۰/۱۳۴۸۸۳
سودآوری	ROA	۵۰۴	۰/۱۱۱۷۷۹	۰/۰۸۸۹۴۰	۰/۶۲۶۷۸۴	-۰/۴۰۰۳۲	۰/۱۳۲۶۴۱
نسبت Q توبین	QTOBIN	۵۰۴	۲/۰۸۴۱۰۹	۱/۷۲۱۸۲۲	۱۲/۲۸۴۰۳	۰/۶۸۷۴۱۷	۱/۳۲۴۳۳۴
اندازه شرکت	SIZE	۵۰۴	۱۴/۷۳۸۷۹	۱۴/۴۶۱۲۵	۱۹/۷۷۳۹۱	۱۱/۳۰۳۱۲	۱/۵۵۴۴۱۵
اهرم مالی	LEV	۵۰۴	۰/۵۹۰۰۱۴	۰/۶۰۶۰۲۸	۱/۳۶۳۴۱۲	۰/۰۶۱۰۶۳	۰/۱۸۸۵۷۰
دارایی‌های ثابت	TANG	۵۰۴	۰/۲۵۵۰۵۸	۰/۲۱۰۶۱۵	۰/۹۳۳۹۸۱	۰/۰۱۷۴۹۶	۰/۱۷۶۰۹۳
جریان وجه نقد	CFO	۵۰۴	۰/۱۲۴۷۹۱	۰/۱۱۷۸۷۸	۰/۵۴۵۵۴۱	-۰/۴۶۰۰۹	۰/۱۲۷۱۸۷
تقسیم سود	DIV	۵۰۴	۰/۰۵۱۶۵۹	۰/۰۲۷۲۸۰	۰/۶۱۳۵۹۳	۰/۰۰۰۰۰	۰/۰۶۶۵۲۹

تفاوت اندک بین متغیر میانه و میانگین حاکی از نرمال بودن متغیرها است. همچنین متغیرها دارای انحراف معیار پایین هستند و این مورد نیز مؤید توزیع یکنواخت داده‌ها است. در نهایت با توجه به اینکه مقدار انحراف استاندارد کلیه متغیرها صفر نشده است می‌توان آن‌ها را وارد مدل نمود.

به‌منظور بررسی پایایی متغیرها از آزمون هادری استفاده شد. نتایج این آزمون در جدول ۳ ارائه شده است.

جدول ۳- نتایج آزمون هادری

تعریف عملیاتی	نماد متغیر	آزمون معنی‌داری	آماره‌آزمون	وضعیت مانایی
عملکرد پایداری شرکت	SUM	۰/۰۰۰	۱۰/۵۸۸۳	مانایی برقرار است
مالکیت نهادی	INS.OWN	۰/۰۰۰	۱۰/۴۸۰۰	مانایی برقرار است
کیفیت حسابرسی	AUD.Q	۰/۰۰۰	۶/۴۷۵۰۲	مانایی برقرار است
استقلال هیأت مدیره	BOARD.IND	۰/۰۰۰	۸/۸۷۶۷۹	مانایی برقرار است
استقلال کمیته حسابرسی	AUD.IND	۰/۰۰۰	۱۰/۰۲۶۲	مانایی برقرار است
تخصص کمیته حسابرسی	AUD.EDU	۰/۰۰۰	۵/۲۰۱۰۸	مانایی برقرار است
سودآوری	ROA	۰/۰۰۰	۶/۰۲۱۸۳	مانایی برقرار است
نسبت Q توبین	QTOBIN	۰/۰۰۰	۸/۸۰۶۱۰	مانایی برقرار است
اندازه شرکت	SIZE	۰/۰۰۰	۱۳/۶۷۵۸	مانایی برقرار است
اهرم مالی	LEV	۰/۰۰۰	۸/۱۵۶۱۳	مانایی برقرار است
دارایی‌های ثابت	TANG	۰/۰۰۰	۸/۸۵۹۵۹	مانایی برقرار است
جریان وجه نقد	CFO	۰/۰۰۰	۸/۹۶۸۵۴	مانایی برقرار است
تقسیم سود	DIV	۰/۰۰۰	۱۰/۹۰۲۷	مانایی برقرار است

از آنجایی که سطح معناداری تمام متغیرها در جدول ۳ کمتر از ۵ درصد است می‌توان نتیجه گرفت همه متغیرها پایا هستند.

به‌منظور بررسی روش برآورد مدل، از آزمون‌های F تعمیم‌یافته و هاسمن استفاده گردید. نتایج این آزمون‌ها در جدول ۴ آمده است.

جدول ۴- نتایج آزمون‌های تعیین روش برآورد مدل

آزمون‌های تشخیص روش	آماره آزمون	معنی‌داری	نتیجه

Archive of SID.ir

Archive of SID.ir

آزمونF تعمیم‌یافته	۱۱۳/۶۱۲۰۶۰	۰/۰۰۰۰	تأکید مدل اثرات ثابت در مقابل مدل داده‌های تلفیقی
آزمون هاسمن	۲۱/۴۵۸۳۶۳	۰/۰۴۴۱	تأکید مدل اثرات ثابت در مقابل مدل اثرات تصادفی
نتیجه نهایی	تأکید مدل اثرات ثابت در مقابل مدل اثرات تصادفی و مدل داده‌های تلفیقی		

به‌منظور بررسی ناهمسانی واریانس از والد تعدیل‌شده استفاده گردید. نتایج این آزمون در جدول۵ آمده است.

جدول ۵ نتایج آزمون بررسی ناهمسانی واریانس (والد تعدیل‌شده)

آزمون	آماره	Prob
آزمون واریانس ناهمسانی بین گروهی (والد تعدیل‌شده)		
آماره کای دو	۲/۳۳۲۵	۰/۳۳۲۶

در آزمون والد تعدیل‌شده نتایج بدست آمده دلالت بر پذیرش فرضیه صفر و واریانس همسانی در مدل تابلویی تصریح شده دارد. به عبارتی، نتیجه آزمون والد تعدیل شده حاکی از عدم وجود واریانس ناهمسانی است.

جدول ۶- نتایج آزمون رگرسیون

متغیر Variable		ضریب Coefficient	انحراف معیار Std/ Error	آماره تی t-Statistic	معناداری Prob
مالکیت نهادی	INS.OWN	۱/۰۲۵۸۱۷	۰/۳۶۹۲۵۶	۲/۷۷۸۰۶۷	**۰/۰۲۷۴
کیفیت حسابرسی	AUD.Q	۰/۲۵۵۹۳۳	۰/۰۴۹۰۵۱	۵/۲۱۷۶۵۰	***۰/۰۰۱۲
استقلال هیأت مدیره	BOARD.IND	۰/۰۱۴۶۶۴	۰/۱۲۶۷۹۱	۰/۱۱۵۶۵۴	۰/۹۱۱۲
استقلال کمیته حسابرسی	AUD.IND	۰/۰۲۳۰۹۶	۰/۰۶۰۰۶۳	۰/۳۸۴۵۲۶	۰/۷۱۲۰
تخصص کمیته حسابرسی	AUD.EDU	۰/۳۱۶۰۴۲	۰/۱۲۰۲۵۳	۲/۶۲۸۱۲۶	**۰/۰۳۴۰

سودآوری	ROA	۳/۰۵۱۱۲۳	۰/۴۱۳۸۸۶	۷/۳۷۱۸۸۶	***۰/۰۰۰۲
نسبت Q توبین	QTOBIN	۰/۰۰۷۱۸۱	۰/۰۱۷۷۷۷	۰/۴۰۳۹۴۳	۰/۶۹۸۳
اندازه شرکت	SIZE	۱/۰۱۵۴۳۳	۰/۰۹۰۱۲۷	۱۱/۲۶۶۶۳	***۰/۰۰۰۰
اهرم مالی	LEV	-۲/۸۰۷۹۶۶	۰/۴۰۹۳۶۷	-۶/۸۵۹۲۸۱	***۰/۰۰۰۲
دارایی‌های ثابت	TANG	-۱/۹۵۱۱۷۲	۰/۳۵۸۶۸۵	-۵/۴۳۹۷۹۵	***۰/۰۰۱۰
جریان وجه نقد	CFO	-۰/۹۱۱۸۵۶	۰/۳۷۰۸۳۳	-۲/۴۵۸۹۴۰	**۰/۰۴۳۵
تقسیم سود	DIV	۱/۲۶۳۸۲۳	۰/۵۶۷۸۳۱	۲/۲۲۵۷۰۱	*۰/۰۶۱۴
ضریب ثابت	C	۱۹/۷۳۱۸۷	۱/۲۰۴۷۰۶	۱۶/۳۷۸۹۹	***۰/۰۰۰۰
آماره F (معنی‌داری کل رگرسیون)		۲۳۴۰/۷۳۷			
معناداری آماره F		۰/۰۰۰۰۰			
ضریب تعیین		۰/۹۹۷۵۲۹			
ضریب تعیین تعدیل شده		۰/۹۹۷۱۰۳			
آماره دوربین واتسون		۲/۰۳۳۷۹۱			

نتایج مندرج در جدول۶ نشان می‌دهد مقدار معناداری آماره F ۰/۰۰۰ بوده و حاکی از برازش مناسب مدل و معنی‌داری کل رگرسیون است. از سویی، مقدار ضریب تعیین تعدیل شده ۰/۹۹ بوده و به عبارتی، حدود ۹۹ درصد از متغیر وابسته توسط متغیرهای مستقل تبیین شده‌اند. همچنین، آماره دوربین واتسون با مقدار ۲/۰۳ و قرار گرفتن آن بین بازه ۱/۵ الی ۲/۵ نشان از عدم وجود خودهمبستگی مرتبه بین خطاهای مدل است. متغیر مالکیت نهادی (متغیر $INS.OWN_{i;t}$) با سطح معنی‌داری

Archive of SID.ir

Archive of SID.ir

(۰/۰۲۷۴) دارای رابطه مثبت معنی‌دار با عملکرد پایداری شرکت است.

نتیجه نهایی پذیرش فرضیه فرعی اول تحقیق است.

همچنین نتایج نشان می‌دهد که متغیر کیفیت حسابرسی (متغیر $AUD.Q_{i;t}$) با سطح معنی‌داری (۰/۰۰۱۲) دارای رابطه مثبت و معنی‌دار با عملکرد پایداری شرکت است.

نتیجه نهایی پذیرش فرضیه فرعی دوم تحقیق است.

از سوی دیگر نتایج نشان می‌دهد که متغیر استقلال هیأت مدیره (متغیر $BOARD.IND_{i;t}$) با سطح معنی‌داری (۰/۹۱۱۲) فاقد رابطه معنی‌دار با عملکرد پایداری شرکت است.

نتیجه نهایی رد فرضیه فرعی سوم تحقیق است.

همچنین نتایج نشان می‌دهد که متغیر استقلال کمیته حسابرسی (متغیر $AUD.IND_{i;t}$) با سطح معنی‌داری (۰/۷۱۲۰) فاقد رابطه معنی‌دار با عملکرد پایداری شرکت است.

نتیجه نهایی رد فرضیه فرعی چهارم تحقیق است.

همچنین نتایج نشان می‌دهد که متغیر تخصص کمیته حسابرسی (متغیر $AUD.EDU_{i;t}$) با سطح معنی‌داری (۰/۰۳۴۰) دارای رابطه مثبت و معنی‌دار با عملکرد پایداری شرکت است.

نتیجه نهایی پذیرش فرضیه فرعی پنجم تحقیق است.

۵. بحث و نتیجه‌گیری

با توجه به اینکه حاکمیت شرکتی از اجزای متفاوتی تشکیل می‌شود که آن اجزا (ساختار شرکت، کمیته‌های تخصصی شرکت، نوع مالکیت شرکت و ...) گویای حاکمیت شرکتی خوب و قوی می‌باشند و این امکان را به استفاده‌کنندگان از اطلاعات شرکت‌ها می‌دهند که شرکت مذکور دارای مکانیزم حاکمیت شرکتی دقیق و منظم و قابل‌اعتماد است به نظر می‌رسد که موارد افشا قاعدتاً به نحوه بهتری صورت گرفته در نتیجه باعث افزایش پایداری شرکتی بهتری و قابل‌اعتمادتری می‌گردد. متغیر مالکیت نهادی (متغیر $INS.OWNi_{;t}$) دارای رابطه مثبت معنی‌دار با عملکرد پایداری شرکت است.

در این پژوهش، رابطه بین مالکیت نهادی بر عملکرد پایداری شرکت بررسی‌شده است. همان‌طور که نتایج تجزیه‌وتحلیل فرضیه‌های این پژوهش نشان داد، بین مالکیت نهادی و عملکرد پایداری رابطه مثبت معناداری وجود دارد. با توجه به اینکه مالکیت نهادی از اجزاء تشکیل‌دهنده حاکمیت شرکتی است. حاکمیت شرکتی رابطه مستقیم و مثبت با پایداری شرکتی دارد. متغیر کیفیت حسابرسی (متغیر $AUD.Q_{i;t}$) دارای رابطه مثبت و معنی‌دار با عملکرد پایداری شرکت است.

با توجه به اینکه کیفیت حسابرسی از اجزاء تشکیل‌دهنده حاکمیت شرکتی بوده و حاکمیت شرکتی رابطه مثبت و مستقیم با پایداری شرکتی دارد. کیفیت حسابرسی باعث تقویت پایداری شرکتی می‌گردد. متغیر تخصص کمیته حسابرسی (متغیر $AUD.EDU_{i;t}$) دارای رابطه مثبت و معنی‌دار با عملکرد پایداری شرکت است. تخصص کمیته حسابرسی یکی دیگر از ارکان حاکمیت شرکتی بوده و با توجه به فرض اصلی رابطه حاکمیت شرکتی و پایداری شرکتی، تخصص کمیته حسابرسی نیز باعث افزایش پایداری شرکتی می‌گردد. پیشنهاد می‌گردد که با ایجاد یک استاندارد مستقل در خصوص نحوه افشا گزارشات صورت‌های مالی موارد مطروحه این مقاله خود جز ارکان اصلی ارائه گزارش باشد. مؤسسات مالی و اعتباری با توجه به ارائه تسهیلات به شرکت‌ها با در نظر گرفتن نحوه افشا صورت‌های مالی، با توجه به نتایج بدست آمده از این مقاله اطمینان خاطر بهتری نسبت به پرداخت تسهیلات به شرکت‌ها خواهند داشت.

منابع

ایمانی، پدرام، حاجیها، زهره و امیرحسینی، زهرا (۱۳۹۶). آزمون تأثیر پایداری سود و سودآوری بر سطح افشاء مسئولیت اجتماعی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. *حسابداری مدیریت*، ۱۰(۳۳)، ۷۳-۸۸.
https://sanad.iau.ir/Journal/jma/Article/816622

پورخانی‌ذاکله‌بری، مظفر، جهانشاد، آزیتا و حاچی‌پور، فرزانه (۱۳۹۹). ارائه الگویی برای افشاء پایداری شرکتی و ارزیابی عوامل مرتبط با تئوری علامت‌دهی و ذینفعان بر گزارشگری این اطلاعات. *حسابداری ارزشی و رفتاری*، ۵(۱۰)، ۳۸۵-۴۲۱.
http://dx.doi.org/10.52547/aapc.5.10.385

ستایش، محمدحسین و مهتری، زینب (۱۳۹۷). چارچوبی برای کلیات مبانی نظری گزارشگری یکپارچه در ایران. *نشریه پژوهش‌های حسابداری مالی*، ۱۰(۲)، ۸۵-۱۰۶.
https://doi.org/10.22108/far.2018.111288.1272

عبداله‌زاده، حسن و امین، وحید (۱۳۹۹). تأثیر نظریه رفتار برنامه ریزی شده، تعهد اخلاقی و ادراک ریسک بر تمایل به حسابداری و گزارشگری پایداری شرکتی. *فصلنامه حسابداری ارزشی و رفتاری*، ۵(۹)، ۲۶۹-۲۹۹.
http://dx.doi.org/10.29252/aapc.5.9.269

قائمی، فاطمه، مرادی، زهرا و علوی، غلامحسین (۱۳۹۹). تأثیر ویژگی‌های کمیته حسابرسی بر کنترل‌های داخلی و مدیریت سود. *پژوهش های حسابداری مالی و حسابرسی*، ۴۶(۱)، ۲۵۹-۲۸۰.
https://www.jmaak.ir/article_21647.html

ملکیان، اسفندیار، فخاری، حسین، و جفایی رهنی، منیر. (۱۳۹۸).

Archive of SID.ir

Archive of SID.ir

بررسی تأثیر ویژگی‌های هیئت‌مدیره شرکت بر میزان گزارشگری زیست‌محیطی، اجتماعی و راهبری شرکتی. *دانش حسابداری*، ۱۰(۲)، ۷۷-۱۲۲. https://doi.org/10.22103/jak.2019.12336.2729

یبلویی خمسلویی، مالک، ایزدی‌نیا، ناصر و عربصالحی، مهدی (۱۳۹۷). تأثیر میزان شاخص‌های پایداری افشاء شده بر کیفیت سود. *مجله دانش حسابداری*، ۹(۱)، ۷-۳۴. https://doi.org/10.22103/jak.2018.11049.2517

Abbas, J. & Sağsan, M. (2019). Impact of knowledge management practices on green innovation and corporate sustainable development: A *structural* analysis. *Journal of Cleaner Production*. https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2019.05.024

Aggarwal, A., Jindal, V. & Seth, R. (2019). Board diversity and firm performance: The role of business group affiliation. *International Business Review*. 28(6), 101600. https://doi.org/10.1016/j.ibusrev.2019.101600

Ararat, M., Aksu, M. & Tansel Cetin, A. (2015). How board diversity affects firm performance in emerging markets: evidence on channels in controlled firms. *Corporate Governance: An International Review*, 23, 83-103. https://doi.org/10.1111/corg.12103

Bani-Khalid, T., Kouhy, R., & Hassan, A. (2017). The Impact of Corporate Characteristics on Social and Environmental Disclosure (CSED): The Case of Jordan. *Journal of Accounting and Auditing: Research & Practice Article* ID: 369352. https://doi.org/10.5171/2017.369352

Biswas, P. K., Mansi, M., Pandey, R. (2018). Board composition, sustainability committee and corporate social and environmental performance in Australia. *Pacific Accounting Review*, 30(4), 517-540. https://doi.org/10.1108/PAR-12-2017-0107

Chams, N. & García-Blandón, J. (2019). On the importance of sustainable human resource management for the adoption of sustainable development goals**.** *Resources, Conservation and Recycling*. 141, 109-122. https://doi.org/10.1016/j.resconrec.2018.10.006

Činčalová, S., Prokop, M. (2019). How Is Corporate Social Responsibility Meant: Analysis of 100 Definitions. *Proceedings of the International Scientific Conference Hradec Economic*. 1-9. http://hdl.handle.net/20.500.12603/90

García-Sánchez, E., M., Suárez-Fernández, O. & Martínez-Ferrero, J. (2019). Female directors and impression management in sustainability reporting. *International Business Review*. 28(2), 359-374. https://doi.org/10.1016/j.ibusrev.2018.10.007

Gómez, F.B, Przychodzen, W. & Przychodzen, J. (2016). Corporate Sustainability and Shareholder Wealth—Evidence from British Companies and Lessons from the Crisis. *Economic and Business Aspects of Sustainability*. 8(3), 276. https://doi.org/10.3390/su8030276.

Hambrick, D.C. & Mason, P.A. (1984). Upper echelons: the organization as a reflection of its top managers. *The Academy of Management Review*, 9, 193-206. https://doi.org/10.5465/amr.1984.4277628

Hussain, N., Rigoni, U. & Orij, R. (2018). Corporate governance and sustainability performance: analysis of triple bottom line performance. *Journal of Business Ethics*. 149, 411–432. https://doi.org/10.1007/s10551-016-3099-5

Jaimes-Valdez, M.A. & Jacobo-Hernandez, C.A. (2016). Sustainability and corporate governance: theoretical development and perspectives. *Journal of Management and Sustainability*. 6(3), 44-56. https://doi.org/10.5539/jms.v6n3p44

Jensen, M. & Meckling, W. (1976). Theory of the Firm: Managerial Behavior, Agency Costs and Ownership Structure. *Journal of Financial Economics*. 3(4), 305-360. https://doi.org/10.1016/0304-405X(76)90026-X

Kleine, A. & Hauff, M. (2009). Sustainability-Driven Implementation of Corporate Social Responsibility: Application of the Integrative Sustainability Triangle. *Journal of Business Ethics*, 85(3), 517-533. https://doi.org/10.1007/s10551-009-0212-z.

Klettner, A., Clarke, T. & Boersma, M. (2014). The governance of corporate sustainability: empirical insights into the development, leadership and implementation of responsible business strategy. *Journal of Business Ethics*. 122, 125-165. http://doi.org/10.1007/s10551-013-1750-y.

Krechovská, M. (2013). Impact of sustainable Development on the financial Management of Czech enterprises. [Paper presented at the advances in accounting, auditing and risk management.] *Proceedings of the 2nd International Conference on Finance, Accounting and Auditing*. 101-107. https://www.wseas.org/main/books/2013/Brasov/FARI.pdf

Lindorff, M. & Jonson, E. (2013). CEO business education and firm financial performance: a case for humility rather than hubris. *Education + Training*, 55(4/5), 461-477. https://doi.org/10.1108/00400911311326072

Maas, K., Schaltegger, S. & Crutzen. N. (2016). Integrating Corporate Sustainability Assessment, Management Accounting, Control, and

Archive of SID.ir

Archive of SID.ir

Reporting. *Journal of Cleaner Production*, 136(A), 237-248. https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2016.05.008

Moldavska, A., Welo. T. (2016). Development of Manufacturing Sustainability Assessment Using Systems Thinking. *Sustainability*. 8(1), 5, 1-26. https://doi.org/10.3390/su8010005.

Papadimitri, P., Pasiouras, F., Tasiou, M., Ventouri, A. (2020). The effects of board of directors' education on firms' credit ratings. *Journal of Business Research*. 116, 294-313. https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2020.04.059.

Prpich, G., Sam, K. & Coulon, F. (2019). Stakeholder Engagement and the Sustainable Environmental Management of Oil-Contaminated Sites in Nigeria. *Energy in Africa*, 75-97. http://dx.doi.org/10.1007/978-3-319-91301-8_4.

Shahzad, M., Ying, Q., Ur Rehman, S., Zafar, A., Ding, X. & Abbas, J. (2019). Impact of knowledge Absorptive Capacity on Corporate Sustainability with Mediating Role of CSR: Analysis from the Asian Context. *Journal of Environmental Planning and Management*. 63(2), 148–174 https://doi.org/10.1080/09640568.2019.1575799

Sharma, J. & Khanna, S. (2014). Corporate social responsibility, corporate governance and sustainability: synergies and inter-relationships. *Indian Journal of Corporate Governance.*, 7(1), 14-38. http://dx.doi.org/10.1177/0974686220140102

Tjahjadi, B., Soewarno, N. & Mustikaningtiyas, F. (2021). Good corporate governance and corporate sustainability performance in Indonesia: A triple bottom line approach. *Heliyon*. 7(3), id: e06453 https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2021.e06453.

Tooranloo, H. S. & Shahamabad, M. A. (2020). Designing the model of factors affecting in the implementation of social and environmental accounting with the ISM approach. *International Journal of Ethics and Systems*. 36(3), 387-410. https://doi.org/10.1108/IJOES-12-2019-0190

Yang, P., Riepe, J., Moser, K., Pull, K. & Terjesen, S. (2019). Women directors, firm performance, and firm risk: a causal perspective. *The Leadership Quarterly*. 30(5), 101297. https://doi.org/10.1016/j.leaqua.2019.05.004.

Yusr, M.M., Mokhtar, S.S.M., Othman, A.R. & Sulaiman, Y. (2017). Does interaction between TQM practices and knowledge management processes enhance the innovation performance?. *International Journal of Quality & Reliability Management*, 34(7), 955-974. https://doi.org/10.1108/IJQRM-09-2014-0138

Archive of SID.ir